

# ТОМ ВОЛСЕВИК

(МОЛОДОЙ БОЛЬШЕВИК)

VLKSM Okružkomiņn da Kudьmkarskaj VLKSM rajkomiņn gazet

№ 60 (393)

Septabr 26 lun 1936 god

## Velatčəņь 145— pondasə 300

Kudьmkarskaj pošelkovaj sovetiš narodnəj obrazovanņo jukət organizujtis rьtša skola, kьtən velatčəņь podrostokkez. God kьk kuim vəgьņ polučiťasə 7 godša obrazovanņo.

Lesotėxnikum skoləš septabr 10 lunə əkšisə gьriš oťir, nija vьdəs talun pukšisə partaez sajə. 145 mort vьd rьť vovləņь skoləš. Čoza skola esə vьdmas. Rьťša skola-

vьņ pondasə velatčəņь 300 mort.

Bьzьt zelanņoən velatčəņь nьvkaez, junossez skoləņ. Nija tədəņь, sto negramotnəjən ovnь uməl. VLKSM rajkommez; šeləņ, kolhozьņ dolzonəš organizujtnь seteəm-zə skola. Zadača „polučiťnь komsomoleczələ srednej obrazovanņo“ mijə tavoša godə pьrtam as vьd lunša izьņ.

K-V.

## Čelad — čeladlə

Tən velatčisšez roč nєvьdsə sərət skolaiš perepənaən čulətisə učitik sobranņoez. Velatčisšez vitalisə trexgornəj manufaktura fabrika uzališsez pišmo jьliš.

Mijə dolzonəš otsavnь ispanskaj čeladlə — javitisa

čelad, indam nьlə đenga. Talun čelad əktisə đenga 27 rub. Đenga əktəm vəl-iš pondatčis mijan skoləņ. Velatčisšez objazuj-tisə vьdəs kin mьjən vermə otsavnь-čeladlə.

-M-

## Vņeskolnəj iz avu

„Məjmu mijan skola uzališ uməla. Tuľsnas una kolččisə velatčisšez ətik klassьņ velatčəņь mədik godəņ. Vņeskolnəj iz avu i əni, šo nekər organizujtnь, velatčisšez oz ot-salə. Pošessajemoš uməl... Me jesti toko organizujtnь vəl-iš otrajaddez... DSU perevьborrez mijan skolə-њ esə ezə-na pondatčə, avu galstukkez, varavan-ņez, pionerskaj komnataez. Urokkez vьļņ esə eg jestь pukavnь. Uməla tədə pionerskaj iz“. Etaš konferencija vьļņ vištəšəņ pionervozatəjjez, set-eəm nьlən moťivvez. Boštan-kə dak vьdəs imejtə-ņь čuť ne srednej obrazovanņo: Jort Golev velatčis centralnəj pionerskaj kurssez vьļņ 6 mi-seč. Jorttez Ketova (V-Juš-

vaiš), Lixačov (V-Invaiš) vьdəs imejtəņ srednej obrazovanņo, a bьsətčəņь ogə-pə tədə iz.

Ətik vczatəj oz vermь vištavnь mьj keršə otrjadьņ. Vьd rajon pašta pi-onerrezkət uzaləņ uməla. Seeəm vьvod požə kernь.

Jort Čudinov VLKSM okružkomiš pionerrukovoditel, kьņm-vь vopros ez šet šo kьlə otvet „egə-na eta šərti nem kerə“.

Konforencija vьļņ pionervozatəjjezələ vəl-isə dr-sannez, pišnaez.

Əni norəšņ nem vь-lə oz tuj. Vozatəjjezələ vištališə vьdəs. Əni toko oz kov dьsətčəņь, a inte-resujtnь izəņ čeladəš da obrazovəja suvtəņ iz otrjadьņ.

Д

## Охватить 7-летним обучением

В силу постановления ЦК ВКП(б) и СНК СССР все дети должны быть охвачены обязательным семилетним обучением. Но для Гайнского РОНО это постановление не касается. Много ребят окончивших четвертую группу перестают учиться и никто — ни сельсоветы, ни РОНО мер не принимает. Только в одной Логиновской школе Плесинского сельсовета в 1935—36 учебном

году окончили четвертую группу 25 человек и на этом ограничились. А сколько их по всему Гайнскому району? По всему округу? Очень много.

Такое явление ненормальное, нужно Окроно и районным отделам народного образования выполнять правительственные постановления — охватить всех детей семилетним обучением. Балусев Д.Д.

## Šo esə uzəņь

82 mort ənəz pedtėxnikumьņ ozə velatčə politskolaьņ. 23 lun-ņi velatčəņь, a toko čulətisə vəl-iš ətik sobranņo. Sobranņo vьļņ ləđđətisə propogandisttezəs 12 mort, no ənəz propogandisttez ozə uzalə. Velatčəņь vəřəņ studenttezkat nekьbeəm iz oz nuətə, kruzokkez ozə uzalə, vnutresojuznəj izəņ ne vьdəs oxvačennəš.

Pedtėxnikumiš komitet samootčottez komsomoleccezšəņ esə oz-na kьv-zь. VLKSM CK plenum kezə oz gotovitčə.

VLKSM rajkom otsav Pedtėxnikumiš komitetlə A. S.

## Matč Kudьmkar — Jurla

„Dinamo“ stađion vь-ļņ tən vəl-i futboľnəj orsəm Kudьmkar — Jurla komandəz koləšьņ. Kudьmkarskaj komanda or-sə una vuzьka. Ščot 7:0 Kudьmkar polzaə. Kudьmkarskaj futbolisttez ləšətčəņь pantavnь Šverdlovskaj komanda. Ena lunnezə loktas futboľnəj komanda Šverdlovskšəņ. P. KOTOV.

## Jegvaьņ pioner ravoťa avu

Polujanova keris otčot pionervozatəjjez konferencija vьļņ. Polujanova otčotiš, kьz nija uzaləņ pionerrezkət bursə nekьņ nem ez kьv.

Peremenəz ogə organizujtə, orsannez avu, pošesajemoš uməl, DSU perevьborrez egə čulətə, pionerskaj aktivkət nem esə eg nuət. Šeptabr 25 lunə mədə čulətnь pionerskaj svor.

Komsomol'skaj gruppa nem oz otsav. Direktor jort Aleksandrova siž-zə uzə nem oz otsav.

Okťav təl-iš kezə organizacionnəj izsə končitam.

Redakcijašəņ: VLKSM rajkomiłə kolə zastavitnь bezđelnica jort Polujanovaəs məkodšəť-nь iz.

AS.

## Герою Советского Союза т. МОЛОКОВУ

Поздравляю с успешным проведением замечательной работы по установлению воздушных путей Арктики.

Желаю Вам новых успехов.

Жму руку.

И. СТАЛИН.

## „SSSR—N-2“ Gidrosamoľot əkipazəs nagrađitəm jьliš

SSSRCentralnəj Ispolnitel'nəj Komitet postanovlajtə.

Isklučitel'nəj mašterstvo ponda, kədə projavitis šəkt uslovijəzьņ levizikə pervəiš vьd krajnəjšever territorija i ševernəj morskaj puť trassa kuza Beringovaj proťivsaņ da Belaj morjoəz, „SSSR №-2“ gidrosamoľot əkipazəs nagrađitəb:

1. Gidrosamoľot komandirəs Sovetskaj Sojuziš gerojəs jort Molokov Vašilij Sergejevičəš, ožьk nagrađitləm-ņi Lenin ordenəņ, — Krasnəj zvezda ordenəņ.

2. Pervəj bortmexanikəs gidrosamoľotiš jort Povezimov Grigorij Trofimovič ožьk nagrađitləm-ņi Krasnəj Znamja ordenəņ, — Lenin ordenəņ.

3. Sturmanəs gidrosamoľotiš jort Rišland Aleksej Aleksandrovičəš i mədik bortmexanikəs jort Misenkov Vladimir Il'ičəš — Trudovaj Krasnəj Znamja ordenəņ.

4. Pereľotn ucastvuťtišsezəs: Glajševnarputiš po-

lit pravlenno načalnikəs jort Burgavimov Sergej Adamovičəš, Glajševnarputiš rabotnikkezəs jorttezəs Balagul Mixail Lvovičəš, Dubinin Andrej Artemjevičəš, „Pravdaiš“ specialnəj korrespondentəs jort Gorbatov Boris Leontevičəš — „Znak početa“ ordenəņ.

5. Šetnь đeneznəj premija gidrosamoľotiš komandir Sovetskaj Sojuziš geroj V. S. Molokovlə. — 25 šurs rub, bortmexnik jort G. T. Povezimovlə — 15 šurs rub, Sturman jort A. A. Rišlandlə da mədik bortmexanik jort V. I. Misenkovlə — 10 šurs rubəņ.

SSSR Centralnəj Ispolnitel'nəj Komitetiš predsedatel

G. PETROVSKIJ.  
SSSR Centralnəj Ispolnitel'nəj Komitetiš šekretar.

I. AKULOV.

Moskva, Kreml.

Septabr 19-ət lun 1936 vo.

## Moskvaьņ pantaləm

Moskva septabr 19-ət lun.

17-ət časьņ 06 minutaьņ Sovetskaj Sojuziš gerojlən jort Molotovlən samoľot, kədə pukšis Moskva ju vьlə nabereznəj centralnəj kulturaa da soččisəna „Makšim Gorkaj“ nima park dьnə, loktə bereg dorə. Estən otvaznəj əkipazəs vizčisəņ jorttez: Molotov L. M. Kaganovič, Vorosilov, Andrejev, Rudzutak, Xruščov, Mezlauc, Antipov, i mukəd. nabereznəjəņ oťir ne ətik šurs munda.

Kьlə „ura“ kьləņь vozglassez partija seš ponda, oťir vozđ jort Stalin čes ponda da Molotov čes ponda. Va vevdərьņ lebaləņ vьd-kođ rəma rakettez.

Medož samoľetiš petis jort Molokov Sija loktə jort Molotov dьnə, zəņьtika vojennəja raportujtə, sь jliš, mьj uspešnəja zaversitis perelot.

17 časə 10 minutaš Ševernəj morskaj puť glavnəj upravlennoiš načalniklən zameštitel jort Janson oštə torzestvennəj miťing. Miťing vьļņ baitisə jort Andrejev da Molotov.

(TASS teľgrammaez šərti.)

## Vizčisam otsət

Kuim komsomolec Lespromxozovskaj pervičnəj gruppaьņ ənəz ez čulətə samoproverka.

Komsomoleccez ləđđətəņja ozə-ja xudozestvennəj literatura komsorg jort Čečulinə oz təd. Una-ņi čulališ VLKSM X sjezd vəřəņ kad, a komsomolə ənəz esə ətik mortəs ezə primitə.

Dobrovolnəj obsestvoez, kruzokkez lespromxozьņ ozə uzalə. Rabočkəņ uzə komsomollə nem oz otsav. VLKSM rajkom rabotnikkez siž-zə nem oz otsalə, kьņmiš vь nija on kor šo azzə-ņь pričina, nekər pə.

VLKSM rajkom otsav lespromxozovskaj gruppalə.

P. KOTOV.

## Oz otsav čeladlə

Jeremiskina đerevnaiš Samkovskaj šelsovetiš Četina Pelagija Sidorovnaəs zəņikьs Golovin Fjodor Jefremovič čapkiš, kьk posnit čeladən i kьz aj kopejka nь soderzaņ-ņo vьlə oz šet. Ələļəņ ovlikə Golovin inšə ne əťpriš, vartvьliš mьj jliš sьļəņ

eməš vračšaņ spravkaez. Četina P. S. negramotnaja i oz təd kьz koknətnь gassis polozeđno. Rajprokuror dolzon Golovinəs zastavitnь vєstьnь čeladlə əlementtez da primitnь mēraez inšə vartlēm ponda.

СЪБИН.



# Пионерская символика

Мальчик или девочка вступившие в пионерский отряд на ближайшем отрядном сборе дают торжественное обещание. Текст торжественного обещания таков:

„Я Юный пионер СССР, перед лицом товарищей торжественно обещаю, что буду твердо стоять за дело рабочего класса в его борьбе за освобождение трудящихся всего мира, за построение социалистического общества, буду честно и неуклонно выполнять заветы Ильича, законы Юных пионеров“.

Затем вожатый повязывает на шею галстук и призывает быть готовым к борьбе за рабочее дело.

—Всегда готов!—отвечает новый пионер.

## ГАЛСТУК

„Красный галстук на вашей груди пропитан кровью сотен и тысяч борцов. Тысячи борцов были повешаны, расстреляны помещиками, капиталистами, тысячи борцов гнили в царских тюрьмах. Носите же с честью этот красный галстук, крепко держите в своих руках красное знамя коммунизма“ (из речи Л. М. Кагановича на 1-м Всесоюзном слете в августе 1929 г.).

Три угла пионерского галстука изображают связь трех поколений большевиков-партийцев, комсомольцев и пионеров.

## ЗНАЧЕК

Пионерский значек носят на галстуке виде зажима. Значек изображает костер внутри серпа и молота. Серп и молот это эмблема (знак) Союза Советских Социалистических Республик.

Пять поленьев и три языка пламени костра означают, что во всех пяти частях света горит пламя Третьего Коммунистического Интернационала.

## САЛЮТ

Пионеры приветствуют друг друга салютом: Пять пальцев правой руки, плотно сжатые, поднимаются над головой. Это означает, что дело рабочих всех пяти частей света [пионер ставит выше всего. Пионеры дают салют при встрече с вожатыми, с командирами Красной армии, когда отвечают на девиз и при пении Интернационала.

## ДЕВИЗ

Девиз пионера: „К борьбе за рабочее дело будь готов!“ или сскрбщено: „Будь Готов!“ Ответ такой: „Всегда Готов!“ Если пионеры при этом сидят, то, чтобы ответить на девиз, они должны встать.

## ЗНАМЯ

Отрядное знамя показывает связь отряда с рабочим классом, борющимся под красным знаменем за освобождение всех трудящихся. Отрядное знамя представляет собой полотнище красное четырехугольное с изображением пионерского знака и девиза, хранится на особой стойке.

## ЗВЕНЬЕВОЙ ФЛАЖОК

Флажок звена треугольный красного цвета с изображением пионерского значка и надписью: „Звено Отряда“. Флажок носит правофланговый звена. Звеньевой флажок служит для отличия звеньев и установления лучшего порядка и дисциплины при сборах.

## ГОРН И БАРАБАН

Они служат для лучшей организации дисциплины для подачи сигналов. Сигнал „Сбор“, Сигнал „Тревога“, „Вызов“, Химическая тревога, „Отбой“, „Подъем“, „Встреча“. Сигналами злоупотреблять не нужно, иначе ребята потеряют уверенность, что их вызывают в строй.

# Vojenno-fasistskaj mjažez Ispanijaabn

## Вьд фронт вьльн upornaj vojjez.

Šentavr 17-ət da 18-ət lunnezə vьd фронт вьльн munisə upornaj vojjez. Galavera učasok vьльн fasistskaj mjažeznikkez nuətisə upornaj atakaez. Pravitelstvennoj vojskaez mədisə vьdnoz ne leznь mjažeznikkezəs. Respublikantskaj aviacija vura atakujtə mjažeznikkezəs, kədna nastupajtənb. Mjažeznikkez tььь respublikanskaj lotčikkez kerisə una uspesnoj vozdušnəj atakaez. Pravitelstvennoj samolottez uskətisə fasistskaj samolot, kəda vəl germanskaj istrebitelən. Presledujtikə lotčikəs vijisə.

Lunvьv—asvšan Ispanija poverezjoььн fasistskaj mjažeznikkez kьššənb aslanьс vojskaən Malaga dььн.

Fasisttez ləšətcənb sturmujtnь karsə. Pravitelstvennoj vojskaez kerisə šəkt porazenno mjažeznikkezlə.

Otrjaddezə Rondaьн (Malaga provincija), oј vьvsa фронт вьльн vil gruppа mjažeznikkez vojskaezis Galici i provincijais kьššənb Ovidelo dььн.

Araganija učasok vьльн pravitelstvennoj artilerija obstrelivajtə Teru-

aj. Respublikanskaj čassez loktisə kuim kilometra ьььна kar dььн.

Pravitelstvennoj vojskaez zugdisə Šekazat krepoš Tolodois, kьтən pukalisə mjažeznikkez. Respublikaneccez kerisə kьk vьzvьv, kədna zugdisə krepošə. Čoza mьjš krepoš zugdəm vəryn milicija da sturmovəj gvardija pondisə atakujtnь sturmovəj gvardija krepošə. Šo gəgər fasistskaj mjažeznikkez šo esə suvtətnь panьt aššinьс vььн zugdəm krepoš gəgəras, kьтən əni pavjalə respublikantskaj flag.

## ISPANSKƏJ MAROKKOььN

### VC LNENŇOEZ

Anglijiskaj gazetajš korrespondent juərtə, mьj Ispaniskaj Marokkoььn munənb ьььt volnenəoz. Mjažeznikkez kaznitəmaš 15 tuzemnaj vozddəs sijən, mььa nija avueəktəmaš marokkskaj molođozlə, munьь Franko general mjažeznikkez vojskaez. 1500 tuzemnaj inka, kədnylən ajkaeznьс sluzitənb Ispanijaьн mjažeznikkez' dьььн, kerəmaš Teruanьн protest demonstracija.

Ozlan gazetajš korrespondent Anglijajš mььčələ, mьj fasistskaj general Frankə kolis Ispaniskaj Marokkoə toko kьььmkə

bataljon i mьj etə bataljonез vььə nađejtšənb oz tuј.

Mjažeznikkezkat panьt pesšəmbn učasvujtənb legionerrez, a siz-zə arab-skaj, jevrejskaj, Ispaniskaj našelenno. Milijjeьн vuntujtə „Ispaniskaj legion“ rota, etə rotajš legionerrezə [unazьksə vijəmaš. Mədik švedennoez šərti, vьttə-vь general franko eəktəmb una lovjən zəvьn legionerrezəs da ravočəjjezəs, kədna valəmaš zaklučennoьн.



НА СНИМКЕ: 14-летняя девушка доброволец рабочей милиции (снимок Планет-Ньюс).



# Ətik rajkom da sььlən iz

Kьkdas kilometra ьььна Kudьmkarsə Jušva posadəz, etə med matьn rajcentr. Masinaənb pozə Kudьmkarə loknь əti časənb. Jušvinskaj VLKSM rajkomis rəvotnikkez oz čulav neđəla, stovь ez vovlə Kudьmkarə VLKSM Okružkomə.

VLKSM Okružkom, kərvь ez loktə Jušvais, rьr juəšə, mьj kerə komsomol Jušvaььн.

Jušvinskaj VLKSM rajkomis uzališsez okružkomis rəvotnikkez vcprossez vььə rьr otvečajtisə: „Mijan, mьj komsomol, uzalə, velətcənb, VLKSM X sjezdliš materiallezənb vьd organizacija ovəspeçitim, komsomolcescz əni mijan rajonis tədənb kьəmb zadəcaez sulalənb mijan oзыn“!

Kərvь ez loktə Jušvinci Kudьmkarə rьr nija vaitənb, sto nььlən iz vura munə.

Vizətam, mьj keršə Jušvaььн, kьz uzalə komsomol?

Jušvaьн 41 perviçnaj grupra. Ənəz vit perviçnaj organizacijaьн avu komsorggez i etə nemunda oz bezpokoit VLKSM rajkomis rəvotnikkezəs. Rajon paštə dolzonəš uzavьь 25 propagandist, no ənəz politiskoləez ozə uzalə. Propagandisttezkat nekььəmb iz oz nuətə. 25 skola tuјə ukomplektujtisə toko 10. VLKSM rajkom ez vermь aзыьь propagandisttezəs 15 mort. VKP(в) rajkom siz zə oz interesujtšə, etə ьььt komsomol'skaj uzənb, a toko sostuvujtə.

Jušva rajon paštə 31 pioner otrjad, a ənəz vəlš ukomplektovanəš 14 pioner otrjad, kərv loasə məd otrjaddez ukomplektovanəš pionerorganizator jort Majdonova oz vermь vištavьь.

Rajcentryn kruzokkez ozə uzalə, samodejatelnoš rьttəz oz čulətə...

Pačasəg Jušvašənb kьk kilometra ьььна kolhozьн em

komsomol'skaj organizacija, no počasorskaj komsomolcescz ənəz ez velətə VLKSM X sjezdliš materiallez. Kьk kilometra Jušvaьн, a VLKSM rajkom Počasorə nekines ez inđьl uzavьь komsomolcesczkat, da i ašььs rəvotnikkez rajkomis ez vovlə.

Rajonnaj komsomol'skaj aktiv VLKSM X sjezdliš siz-zə resenənoez oz təd—„lyđətim-taj əčid“ vištəšənb komsomolcescz, a mijankət sešsa nem etə jьliš ez vaitə“. A, mьj šərti pondasə uzavьь pionerovətəjjez?—Ənəz vovətəj jez kolasiš nekine oz təd postanovleđno VLKSM X sjezdliš skola jьliš. Skolənb kruzokkez avu. Skolnaj ovseziťija-ezьн zesktь, remьt. Lampaez avu, ucevnikkez oz tьrmə. Ovseziťijaezьн 10—15 mort vььə ətik tubaretkənb. Ətik mort pukalə, a madikkez sulalənb vištəšənb, kərv sija ceçças, medvь sь mestəz pukšьь. Gorjačəj zavtrakkez skolənb avuəš. Velətišsez əđđənb inte esujtšənb muzьkaənb, fizkulturaənb, no nьkət

nekin nekььəmb iz oz nuət.

VLKSM rajkomis šekretar, VLKSM okružkomьн vištəšis, sto miјə-pə çulətim rejđ „logkaj kavalerija“ kerim-pə ьььt zdvig, no kьтən sija zdvigьс—sdvig avu.

Jušvinskaj rajonьн una molodoz uzalə agronommezьн, agronommez kolasьн 7 komsomol'ec. No rajon paštə nekььəmb kolkozьн avu agrotexucova da zootechucova. Agrommezliš nekine etə iz oz trebujt, a agronommez ozə dumajtə etə ьььt poçotnaj iz jьliš.

Molodozkat nekььəmb masovorazjašitelnej iz oz nuətə. Jušva posadьн MTS-ьн 155 mort molodoz, nь kolasьн 15 komsomol'ec. Projditis tulьs, gozum, pondətiš ar, VLKSM rajkom molodozkat əpьr ez nuət bešeda, a sovranno jьliš MTS-is molodoz vunətəma-ñi, kərv vəl sobraçno.

Komsomolcescz Dmitrevskaj kolkozis vьstupajtənb sobraçnoez vьььн protiv xlevonaloga. Počasoris kom-

sorg pьšə kolkozis uzavьь Kudьmkarə, gazetəmb-pə tatan. juəšə kin etə ponda vinovnaj-žik VLKSM rajkom.

Likbezьн ozə zaňimajtšə.

Kroxaļovskaj selsovetyн đer. Xutorьн Botalov S. Št. imejtə çəladəš 5 dus. Ne aj ne mam çəladəš oz verdə, ətik kujlə gortьн oz vermь ceçčənb, kьkə Vaša da Naštə velətcənb skolənb. Kəmtəməš, vьlanьb nem avu əktənb kьsəkkez. Mьj kerə rajono, mьj kerə VLKSM rajkom?—davitənb stullez nьr oзыn bezovrazzoez, a činusa-ez ronoiš da rajkomis mēraez odə priňimajtə. Gosudarstvo skoləezə šetis šəmb, medvь ovəspeçitьn çəladəš paškəmb ronolənb daze etətcəz oz suz bləs. Medvь rajfois vošьn denga da paštənb, da kəmətnь çəladəš...

Čoza VLKSM SK-lənb plenum Jušvaьн etə plenum kezə oz gotovitšə, šo esə toko jovənb.

ČUDINOV.

Зам. ответств. редактора Н. Денисов